EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 24.8.2020
COM(2020) 464 final

2020/0217 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o dodelitvi začasne podpore Malti na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Uredba Sveta 2020/672 (v nadaljnjem besedilu: uredba o instrumentu SURE) določa pravni okvir za zagotavljanje finančne pomoči Unije državam članicam, ki se zaradi izbruha COVID-19 soočajo z resnimi gospodarskimi motnjami ali jih takšne motnje resno ogrožajo. Podpora v okviru instrumenta SURE je v prvi vrsti namenjena financiranju shem skrajšanega delovnega časa ali podobnih ukrepov za zaščito zaposlenih in samozaposlenih, da se tako zmanjša obseg brezposelnosti in izgube dohodka, poleg tega pa tudi financiranju nekaterih ukrepov, povezanih z zdravjem, zlasti na delovnem mestu.

Malta je 7. avgusta 2020 zaprosila za finančno pomoč Unije na podlagi uredbe o instrumentu SURE. Komisija se je v skladu s členom 6(2) uredbe o instrumentu SURE posvetovala z malteškimi organi, da bi preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih odhodkov, neposredno povezano z ukrepi v zvezi z dodatkom k plači, pomočjo za invalide, starševskim dodatkom in zdravstvenim dodatkom, sprejetimi zaradi pandemije COVID-19. Pomoč se nanaša na:

(a) dodatek k plači, ki zajema zaposlene in samozaposlene osebe, za odpravo motenj, ki jih je povzročila pandemija COVID-19. Zaposleni s polnim delovnim časom v sektorjih, ki jih je kriza najbolj prizadela, navedenih v Prilogi A (npr. gostinstvo in hotelirstvo), so upravičeni do podpore v višini 800 EUR na mesec. V manj prizadetih sektorjih, navedenih v Prilogi B, lahko zaposleni s polnim delovnim časom prejmejo 160 EUR na mesec. Julija 2020 je bila shema podaljšana do septembra 2020, seznam sektorjev iz obeh prilog pa je bil revidiran. Sektorjem, ki so bili prvotno podprti v okviru sheme, vendar niso bili vključeni v posodobljeno Prilogo A ali Prilogo B, se bo pomagalo z dodatkom k plači v višini 600 EUR za zaposlene s polnim delovnim časom;

(b) pomoč za invalide, povezana s COVID-19, ki invalidom, zaposlenim v zasebnem sektorju, omogoča, da ostanejo doma zaradi zdravstvenih in varnostnih razlogov, pri čemer ohranijo pogodbo s svojim delodajalcem. Ta pomoč znaša 166,15 EUR na teden, če je oseba zaposlena s polnim delovnim časom;

(c) shemo starševskega dodatka zaradi COVID-19, ki pomaga staršem, ki so zaposleni v zasebnem sektorju in morajo skrbeti za šoloobvezne otroke. Dodatek se zagotovi pod pogojem, da starš svojega dela ne more opravljati prek ureditev za delo na daljavo. Zaposleni s polnim delovnim časom so upravičeni do tedenskega neposrednega plačila v višini 166,15 EUR;

(d) od 27. marca 2020 zdravstveni dodatek zaradi COVID-19 za osebe, zaposlene v zasebnem sektorju, ki niso mogle zapustiti svojega doma in iti v službo, ker jim je bilo tako odrejeno. Upravičene osebe ne morejo delati od doma, delodajalec pa jih med njihovo odsotnostjo z dela ne plačuje. Upravičene osebe prejemajo tedensko neposredno plačilo v višini 166,15 EUR.

Malta je Komisiji predložila ustrezne informacije.

Komisija glede na razpoložljiva dejstva predlaga Svetu, da sprejme izvedbeni sklep o odobritvi finančne pomoči Malti v skladu z uredbo o instrumentu SURE v podporo zgoraj navedenim ukrepom.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog je v celoti skladen z Uredbo Sveta 2020/672, na podlagi katere je predložen.

Predlog dopolnjuje drug instrument prava Unije za zagotavljanje podpore državam članicam v izrednih razmerah, in sicer Uredbo Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (Uredba (ES) št. 2012/2002). Uredba (EU) 2020/461 Evropskega parlamenta in Sveta, ki spreminja navedeni instrument, da bi se razširilo njegovo področje uporabe na izredne razmere večjih razsežnosti v javnem zdravju in opredelile posebne dejavnosti, upravičene do financiranja, je bila sprejeta 30. marca.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je del sklopa ukrepov, pripravljenih v odziv na trenutno pandemijo COVID-19, kot je „naložbena pobuda v odziv na koronavirus“, in dopolnjuje druge instrumente, ki podpirajo zaposlovanje, kot sta Evropski socialni sklad in Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI)/InvestEU. Z uporabo izposojanja in posojanja za podporo državam članicam v tem konkretnem primeru izbruha COVID-19 bi ta predlog zagotavljal drugo raven zaščite za financiranje shem skrajšanega delovnega časa in podobnih ukrepov, s čimer bi pomagal ohranjati delovna mesta ter s tem zaščititi zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za ta instrument je Uredba Sveta 2020/672.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Predlog je odziv na prošnjo države članice in odraža evropsko solidarnost z zagotavljanjem finančne pomoči Unije v obliki začasnih posojil državi članici, ki jo je prizadel izbruh COVID-19. Takšna finančna pomoč kot druga raven zaščite začasno podpira povečane javnofinančne odhodke držav članic za sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe ter jim pomaga ščititi delovna mesta in s tem zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti in izgube dohodka.

Podpora bo pomagala prizadetemu prebivalstvu in pripomogla k blažitvi neposrednih družbenih in gospodarskih posledic krize COVID-19.

- **Sorazmernost**

Predlog upošteva načelo sorazmernosti. Ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev instrumenta.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Zaradi nujne čimprejšnje priprave predloga, da bi ga Svet lahko pravočasno sprejel, posvetovanja z zainteresiranimi stranmi ni bilo mogoče izvesti.

- **Ocena učinka**

Zaradi nujnosti priprave predloga ocena učinka ni bila izvedena.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Komisija bi morala imeti možnost najema posojil na finančnih trgih z namenom nadaljnjega posojanja državi članici, ki zaprosi za finančno pomoč v okviru instrumenta SURE.

Poleg jamstev, ki jih dajo države članice, okvir vključuje tudi druge zaščitne ukrepe za zagotavljanje finančne trdnosti sheme, in sicer:

- strog in konservativen pristop k finančnemu upravljanju,
- oblikovanje posojilnega portfelja, ki omejuje tveganje koncentracije, letno izpostavljenost in čezmerno izpostavljenost do posameznih držav članic, hkrati pa zagotavlja, da se državam članicam, ki najbolj potrebujejo pomoč, lahko zagotovijo zadostna sredstva, ter
- možnosti obnovitve dolga.

2020/0217 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o dodelitvi začasne podpore Malti na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19[1] in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Malta je 7. avgusta 2020 zaprosila za finančno pomoč Unije, da bi dopolnila svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in njegovih socialno-ekonomskih posledic za delavce.

(2) Izbruh COVID-19 in izredni ukrepi, ki jih je Malta sprejela za zajezitev izbruha ter njegovih socialno-ekonomskih učinkov in učinkov, povezanih z zdravjem, bodo po pričakovanjih zelo močno vplivali na javne finance. V skladu z napovedjo Komisije iz pomladi 2020 naj bi primanjkljaj sektorja država Malte do konca leta 2020 znašal 6,7 % bruto domačega proizvoda (BDP), dolg sektorja država pa 50,7 % BDP. Glede na vmesno napoved Komisije iz poletja 2020 naj bi se BDP Malte v letu 2020 zmanjšal za 6,0 %.

(3) Izbruh COVID-19 je imobiliziral znaten del delovne sile na Malti. To je privedlo do nenadnega in močnega povečanja javnofinančnih odhodkov Malte v zvezi z dodatkom k plači, pomočjo za invalide, starševskim dodatkom in podporo javnozdravstvenim ukrepom v zvezi z zdravstvenim dodatkom, kot je navedeno v uvodnih izjavah 4 do 7.

(4) Zakon o gospodarskih družbah Malte (poglavje 463 Zakonodaje Malte) in odlok vlade št. 389 z dne 13. aprila 2020, ki ju je Malta navedla v prošnji z dne 7. avgusta 2020, sta uvedla dodatek k plači, ki zajema zaposlene in samozaposlene osebe, za odpravo motenj, ki jih je povzročila pandemija COVID-19. Zaposleni s polnim delovnim časom v sektorjih, ki jih je kriza najbolj prizadela, navedenih v Prilogi A (npr. gostinstvo in hotelirstvo), so upravičeni do podpore v višini 800 EUR na mesec. V manj prizadetih sektorjih, navedenih v Prilogi B, lahko zaposleni s polnim delovnim časom prejmejo 160 EUR na mesec. Julija 2020 je bila shema podaljšana do septembra 2020, seznam sektorjev iz obeh prilog pa je bil revidiran. Sektorjem, ki so bili prvotno podprti v okviru sheme, vendar niso bili vključeni v posodobljeno Prilogo A ali Prilogo B, se bo pomagalo z dodatkom k plači v višini 600 EUR za zaposlene s polnim delovnim časom;

[1] UL L 159, 20.5.2020, str. 1.

(5) Z odlokom vlade št. 331 z dne 25. marca 2020, ki ga je Malta navedla v prošnji z dne 7. avgusta 2020, je bila uvedena pomoč za invalide, povezana s COVID-19, ki invalidom, zaposlenim v zasebnem sektorju, omogoča, da ostanejo doma zaradi zdravstvenih in varnostnih razlogov, pri čemer ohranijo pogodbo s svojim delodajalcem. Ta pomoč znaša 166,15 EUR na teden, če je oseba zaposlena s polnim delovnim časom;

(6) Z odlokom vlade št. 330 z dne 25. marca 2020, ki ga je Malta navedla v prošnji z dne 7. avgusta 2020, je bila uvedena shema starševskega dodatka zaradi COVID-19, ki pomaga staršem, ki so zaposleni v zasebnem sektorju in morajo skrbeti za šoloobvezne otroke. Dodatek se zagotovi pod pogojem, da starš svojega dela ne more opravljati prek ureditev za delo na daljavo. Zaposleni s polnim delovnim časom so upravičeni do tedenskega neposrednega plačila v višini 166,15 EUR;

(7) In končno, z odlokom vlade št. 353 z dne 30. marca 2020, ki ga je Malta navedla v prošnji z dne 7. avgusta 2020, je bil s 27. marcem 2020 uveden zdravstveni dodatek zaradi COVID-19 za osebe, zaposlene v zasebnem sektorju, ki niso mogle zapustiti svojega doma in iti v službo, ker jim je bilo tako odrejeno. Upravičene osebe ne morejo delati od doma, delodajalec pa jih med njihovo odsotnostjo z dela ne plačuje. Upravičene osebe prejemajo tedensko neposredno plačilo v višini 166,15 EUR.

(8) Malta izpolnjuje pogoje, da lahko zaprosi za finančno pomoč iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672. Malta je Komisiji predložila ustrezne dokaze, da so se dejanski in načrtovani javnofinančni odhodki od 1. februarja 2020 povečali za 243 632 000 EUR zaradi povečanega zneska, neposredno povezanega z dodatkom k plači, pomočjo za invalide in starševskim dodatkom, ki so bili sprejeti zaradi pandemije COVID-19. To pomeni nenadno in močno povečanje, ker novi ukrepi zajemajo znaten delež podjetij in delovne sile na Malti.

(9) Komisija se je v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2020/672 posvetovala z Malto ter preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih javnofinančnih odhodkov, ki je neposredno povezano s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi, kot tudi z uporabo zadevnih ukrepov, povezanih z zdravjem, ki so bili uvedeni zaradi izbruha COVID-19, kot je opisano v prošnji z dne 7. avgusta 2020.

(10) Zato bi bilo treba zagotoviti finančno pomoč za podporo Malti pri obravnavanju socialno-ekonomskih učinkov resnih gospodarskih motenj, ki jih je povzročil izbruh COVID-19.

(11) Ta sklep ne bi smel posegati v izid kakršnih koli postopkov v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se lahko izvedejo, in sicer zlasti na podlagi členov 107 in 108 PDEU. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo v skladu s členom 108 PDEU obvestijo o primerih morebitne državne pomoči.

(12) Malta bi morala Komisijo redno obveščati o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, da bi Komisija lahko ocenila, v kolikšnem obsegu je Malta izvršila navedene odhodke.

(13) Odločitev o zagotovitvi finančne pomoči je bila sprejeta ob upoštevanju obstoječih in pričakovanih potreb Malte, pa tudi prošenj za finančno pomoč v skladu z Uredbo (EU) 2020/672, ki so jih že predložile ali jih nameravajo predložiti druge države članice, pri čemer se upoštevajo načela enake obravnave, solidarnosti, sorazmernosti in preglednosti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Malta izpolnjuje pogoje iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672.

Člen 2

1. Unija da Malti na voljo posojilo v znesku največ 243 632 000 EUR. Povprečna zapadlost posojila ne presega 15 let.
2. Obdobje razpoložljivosti finančne pomoči, dodeljene s tem sklepom, je 18 mesecev od prvega dne po začetku veljavnosti tega sklepa.
3. Komisija da Malti na voljo finančno pomoč Unije v največ osmih obrokih. Obrok se lahko izplača v eni ali več tranšah. Zapadlost tranš prvega obroka je lahko daljša od največje povprečne zapadlosti iz odstavka 1. V takih primerih se zapadlost nadaljnjih tranš določi tako, da največja povprečna zapadlost iz odstavka 1 ni presežena, ko so izplačani vsi obroki.
4. Prvi obrok se sprosti ob začetku veljavnosti sporazuma o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672.
5. Malta plača strošek financiranja Unije iz člena 4 Uredbe (EU) 2020/672 za vsak obrok ter vse pristojbine, stroške in odhodke Unije, ki izhajajo iz financiranja.
6. Komisija odloča o obsegu in sprostitvi obrokov ter velikosti tranš.

Člen 3

Malta lahko financira naslednje ukrepe:

(a) dodatek k plači (zaradi COVID), kot je določeno v Zakonu o gospodarskih družbah Malte (poglavje 463 Zakonodaje Malte) in odloku vlade št. 389 z dne 13. aprila 2020;

(b) pomoč za invalide (zaradi COVID), kot je določeno v odloku vlade št. 331 z dne 25. marca 2020;

(c) starševski dodatek (zaradi COVID), kot je določeno v odloku vlade št. 330 z dne 25. marca 2020;

(d) zdravstveni dodatek (zaradi COVID), kot je določeno v odloku vlade št. 353 z dne 30. marca 2020.

Člen 4

Malta do [*DATUM: 6 mesecev po datumu objave tega sklepa*] in nato vsakih 6 mesecev obvešča Komisijo o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, dokler načrtovani javnofinančni odhodki niso v celoti izvršeni.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Republiko Malto.

Člen 6

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik